

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XI. De his quae gesta sunt in Phrygia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

versario. Alii semineces in carcerem A
trusi, paucis post diebus doloribus op-
pressi vitam finierunt. Reliqui curan-
tium remediis refocillati, tempore
ipso ac diuturna carceris mora fiden-
tiores evasere. Itaque cum postea ju-
berentur eligere utrum mallerent, an
contactis nefariis sacrificiis omni mo-
lestia liberari, & abominandæ abso-
lutionis sententiam ab ipsis consequi;
an verò sacrificare abnuentes capite
damnari: omnes nihil cunctati, libenti
animo ad mortem perrexerunt. Quip-
pe probè norant quæ in sacris literis
nobis præscripta sunt. Qui enim sa-
crificat Diis alienis, ait Scriptura, ex-
terminabitur. Et iterum: Non ha-
bebis Deos alienos præter me. Hæc
sunt verè Philolophi nec minus Dei
quàm sapientiæ amatoris martyris ver-
ba, quæ ante extremam iudicis sen-
tentiam; adhuc in custodia constitu-
tus ad fratres Ecclesiæ suæ scripsit;
partim quò in statu versaretur expo-
nens; partim eos adhortans, ut pie-
tatem in Christum etiam post obitum
suum jamjam imminentem, mordi-
cùs retinerent. Sed quid opus est pro-
lixa oratione uti, & divinorum qui
per universum orbem passi sunt mar-
tyrum nova semper novis succedentia
certamina exponere? præsertim cum
illi non vulgari modo, sed quasi jure
belli oppugnati sint.

παλον οἱ ᾧ ἡμῖν ἡτέρας ἐν τῷ δεσμοῦ
κλειόμενοι, μετ' ἑπολλὰς ἡμέρας τὰς
δόσι συνεχόμενοι ἐτελείοντο. οἱ ᾧ λοιποὶ
τῆς θεραπείας ἀναλήσεως τυχόντες, πρὶν
ὡ καὶ τῇ τῆς φιλακῆς διατείῃ, παρὰ
τέρρι ἐγίνοντο. ἔτω γὰρ ἡνίκα περὶ σέτε
αἰρέσεως κειμένης ἡ ἐφαλόμενοι τῆς
γὰς δυσίας ἀνενόχλητον εἶναι, τὸ
λευθερίας παρ' αὐτῶν τυχόντα. ἡ μὴ
τὴν ἐπὶ θανάτῳ δίκην ἐνδέχεσθαι. ἔδεν μὲν
σάντες, ἀσμένως ἐπὶ τὸν θάνατον ἐχώρει
B
σαν γὰρ τὰ ὑπὸ τῶν ἱερῶν γραφῶν ἡμῖν
ἐμαρτυρημένα. ὁ γὰρ δυσίαζων φησὶ θεοῖς
ἐξολοθρευθήσεσθαι καὶ οἱ οὐκ ἐόνταί σαι
ἐτεροι πλὴν ἐμῶν. τοιαῦται τε ὡς ἀληθῆς
λοσόφῃ τε ὁμῶ καὶ φιλοθέῳ μαρτυροῦ
φωναί, ἃς περὶ τελειότητος διποφασίαν
τὴν δεσμοδικὴν ἐξ ὑπαρχῶν τάξιν, τῶν
τῶν αὐτῶ παρρησίαν ἀδελφοῖς ἐπεστα
ἅμα μὲν ἐν οἷς ἦν ἀναπνεύμενοι. ἅμα δὲ
παρρησιῶν αὐτῶ ἐπὶ τὸ ἀπρίξιν ἐχέσθαι καὶ
αὐτὸν ὅσον ἔπω τελειωθῆσόμενοι, τῆς ἐκ
C
θεοσεβείας. ἀλλὰ τίς ἔτι πολλὰ λέγειν, καὶ
νόησας ἐπὶ καινότεραις τῶν ἀνά τιν ἀνέ
νῳ θεοπεπῶν μαρτύρων ἀδελφείας ἀντι
σταί; καὶ μάλιστα τῶν ἐκεί μὲν κοινῶ καὶ
πολέμῳ ὁ τῶν πεπολιορκημένων.

CAPUT XI.

De iis quæ in Phrygia gesta sunt.

Huc refer
Nieph.
1.7.c.10.

Certe urbem quandam Christiano-
rum in Phrygia, milites arma-
ti obsidione cinxerunt; injectoque
igne totam unam cum viris & mulieri-
bus ac parvulis Christum omnium
Deum invocantibus concremaverunt.
Hanc scilicet ob causam, quod uni-
versi ejus urbis incolæ & Curator ipse
ac Magistratus cum honoratis omni-
bus ac plebejis, Christianos se esse
professi, sacrificare jubentibus nul-
lo modo obtemperabant. Quidam et-
iam Adauctus nomine, claro in Ita-
lia genere ortus; Romana dignitate
conspicuis, & per omnes honorum
gradus in Imperatorum palatio pro-
vectus; quippe qui procurationem
summæ rei, & Magistrum ut vocant,
ac Rationalis officium integerrimè
gessisset: Præter hæc omnia multis

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τῆς Φρυγίας.

Ἦδη γὰρ ὅλῳ χριστιανῶν πολέμῳ
D
ἐναντίον ἀμφὶ τὴν Φρυγίαν ἐν καὶ
ἀντιπαρόντες ὁπλῆται, πρὶν τε ὑφ' αὐτῶν
κατέφλεξαν αὐτῶς ἀμανητοῖς καὶ γυναι-
κῶν ἐπὶ πάντων Θεὸν Χριστὸν ἐπεσώμενοι
δὴ πανδημεὶ πάντες οἱ τὴν πόλιν οἰκόντες
γῆς τε αὐτῶ καὶ στρατηγὸς σὺν τοῖς ἐπι-
λειπῶσι καὶ ὅλῳ δήμῳ, χριστιανῶν σφῶς ἐ-
λογεῖντες, ἐδ' ὁπωσίαν τοῖς ἀπὸ τοῦ
δωλολατρεῖν ἐπειθάρχου. καὶ πρὶν
Ρωμαικῆς ἀξίας ἐπειλημμένοι, ἀδ' αὐτῶ
ὄνομα. Χρῖστος τῶν παρ' Ἰταλοῖς ἐπισήμων
πάσης διελθὼν ἀνὴρ τῆς κατὰ βασιλευσ-
μῆς, ὡς καὶ τὰς καθόλου διοικήσεις τῆς
αὐτοῖς κατεμένης μαγιστρητῆς καὶ
δοτικότητος ἀμέμπτως διελθὼν. ἐπὶ πάν-
C
τοῖς διαπεσέφας τοῖς ἐν θεοσεβείᾳ κατε-
μαρτυρημένοι.

DIOCLETIANUS.

μασι καὶ ταῖς εἰς τὸν Χριστὸν ὁ Θεὸς ὁμολογίαις, ἃς μαρτυρεῖ διαδήματι καὶ κοσμῇ θῆ, ἐπ' αὐτῆς τῆς καθολικῆς περὶ ἀξίως τὸν ὑπὲρ ἐνσεβείας ὑπομένει ἀγῶνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περί πλείων ἑτέρων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν διαφόρων ἡρώων μένων.

Τί με χρεὶν νῦν ἐπ' ὀνόματος τῶν λοιπῶν μνημονεύειν, ἢ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν ἀρμόμεν, ἢ τὰς πολυτρόπους αἰτίας ἀναζωγραφεῖν τῶν θαυμασίων Χριστοῦ μαρτύρων. τότε μὲν πέφυκεν ἀναιρεμένων, οἷα γέγονε τοῖς ἐπ' Ἀραβίας. τότε δὲ τὰ σκῆλη καὶ ἀγρυμμένων, οἷα τοῖς ἐν Καππαδοκίᾳ συμβέβηκε καὶ ποτὲ μὲν καὶ κεφαλῆς ἐκ τοῖν ποδῶν εἰς ὕψος ἀναστρωμένων, καὶ μαλθακῶς πυρὸς ὑποκαυόμενης, τὰ ἀπαμπομένω καπνῷ τῆς φλεγόμενης ὑλῆς ἀποπνιγμένων, οἷα τοῖς ἐν μέσση τῶν ποταμῶν ἐπηνέχθη. ποτὲ δὲ ῥίνας καὶ ὠτὰ καὶ χεῖρας ἀκρωτηριαζομένων, τὰ τε λοιπὰ τῶ σώματος μέλη τε καὶ μέση κρεβεγεγμένων. οἷα τὰ ἐπ' Ἀλεξανδρείας ἦν. πῶς δὲ τῶν ἐπ' Ἀντιοχείας ἀναζωπυρεῖν τὴν μνήμην, ἐκ χάριτος πυρὸς ἐκ εἰς θάνατον, ἀλλ' ἐπὶ μακρὰ τιμωρία καθιπνυμένων. ἐτέρων τε θάψον τὴν δεξιὰν αὐτῶν πυρὶ καθεύοντων, ἢ τὸ ἀναγῆς δυσίας ἐφαπτομένων ὧν ἑνὲς τὴν πείραν φεύγοντες, πρὶν ἀλῶναι καὶ εἰς χεῖρας τῶν ἀπιδέλων ἐλθεῖν, αὐθιγὲς δὲ ὑψηλῶν δωματίων ἐαυτοὺς κατεκρήμισαν, τὸν θάνατον ἀπαίμα. θέρμιοι δὲ τῶν δυοῶν μοχθηρίας καὶ πρὶς ἰσχυρῆς θαυμασίας τῆς ψυχῆς δρετὴν, τὸ δὲ σῶμα γυνὴ καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἐπ' Ἀντιοχείας πλέτω καὶ θυρῆ καὶ εὐδοξία πᾶσι βέβοημένη, παίδων ἐνωμεῖα παρθένων τῇ τῶ σώματος ὥρᾳ καὶ ἀμυη διαπεπασῶν, θεσμοῖς ἐνσεβείας ἀναδρεψαμένη. ἐπειδὴ πολὺς ὁ πρὶ αὐτὰς κινεμενος φόβος, πᾶν λαὸν ἀνιχνεύων λανθάνοντας ἀνεγείρετο. εἴτα ἐπ' ἀλλοδαπῆς αἰῆς διατρίβειν μαθὼν, πεφρονησμένως ἐπὶ τὴν Ἀντιόχην ἐκέρχεται. διελθὼν δὲ τὴν ἑρμιόλυκον εἰς τὴν ἀντιόχην, ἐν ἀμυχανοῖς αὐτὴν καὶ παῖδας θρασυμένη, καὶ τὰ μέλλοντα δὲ ἀνθρώπων δεινὰ τῷ λόγῳ ἀνδραθήσεια, τὸ, τε πάντων δεινῶν ἀφορητότερον πορνείας ἀπαλὴν μὴ δὲ ἀκριβὲς ὥσιν ὑπομένειν δειν

CAPUT XII.

De pluribus viris & mulieribus, qui diverso martyrii genere occubuerunt.

Quid nunc opus est reliquos nominatim commemorare, aut multitudinem hominum recensere, aut varias tormentorum species orationis penicillo depingere? Quippe cum admirandi martyres, partim securibus caesi sint ut in Arabia contigit: partim suffractis cruribus interierint, quemadmodum accidit in Cappadocia; Nonnulli capite deorsum verso pedibus suspensi, leni ac remisso igne subitus accenso, flagrantis materiam fumo suffocati sint, ut in Mesopotamia factum est: alii naso, auribus, ac manibus truncati, ceterisque corporis membris mutilati sint atque concisi, ut contigit Alexandria. Jam verò ea quæ apud Antiochiam gesta sunt, quid opus est in memoriam revocare? ubi alii craticulis impositi, non ad mortem usque, sed ad diuturnitatem supplicii torrebantur. Alii dexteras suas in ignem immittere maluerunt, quam impia libamenta contingere. Ex quibus nonnulli periculum vitantes, priusquam caperentur, & in insidiatorum manus inciderent, ex sublimibus tabulatis præcipites se dederunt: propter impiorum malitiam mortem lucro deputantes. Quædam etiam sanctissima femina & ob animi fortitudinem admirabilis: opibus ac splendore generis, bonaque inprimis famâ Antiochiæ percelebris, quæ duas filias virgines corporis formâ & ætatis flore præstantes Christianæ religionis præceptis instituerat: cum plurimi stimulante ipsos invidiâ earum latebras curiosius investigarent; deinde comperto eas apud externos degere, omni studio atque opera Antiochiam eas evocassent; postquam mulier sese ac filias in militum laqueos incidisse sensit, ad inopiam consilii redacta, filias allocuta est. Et quanta ipsis mala à militibus imminerent exposuit: omnium verò malorum gravissimum ac maxime intolerabile esse stuprum, cujus